

K. Κωνσταντή, ΕΤΕΚ: Επιφυλάξεις για νέα τουριστική περιοχή Ίνειας

23/07/2022 06:00



Σοβαρές ανησυχίες για τη νέα τουριστική περιοχή της Ίνειας, η οποία περιλαμβάνεται στην έκθεση Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης της περιβαλλοντικής αρχής, εκφράζει ο πρόεδρος του ΕΤΕΚ Κωνσταντίνος Κωνσταντή, υποδεικνύοντας ότι οι ζώνες ανάπτυξης εξακολουθούν να μην είναι συνεχείς και συμπαγείς.

Στη συνέντευξή του στη StockWatch, ο κ. Κωνσταντή εκφράζει επίσης σοβαρές αμφιβολίες για τις συνέπειες που θα έχει η ανάπτυξη του «επισκέψιμου αγροκτήματος» και υπογραμμίζει ότι η εστίαση και διαμονή θα πρέπει να γίνεται εντός των πυρήνων ή των άλλων ζωνών ανάπτυξης.

Μεταξύ άλλων υποστηρίζει ότι εάν στο τελικό κείμενο του σχεδίου περάσουν οι όροι που θέτει το τμήμα περιβάλλοντος χωρίς να αλλοιωθούν, θα έχει περιοριστεί ο κίνδυνος τσιμεντοποίησης του Ακάμα, αν και μέσα από την έκθεση παρέχεται η δυνατότητα ανάπτυξης παρθένων αγροτικών ή φυσικών περιοχών.

Παράλληλα εκφράζει την ετοιμότητα του ΕΤΕΚ να συμβάλει στη δόμηση ενός σύγχρονου και εξειδικευμένου κώδικα καλών πρακτικών σχεδιασμού ώστε να ελαχιστοποιηθούν περαιτέρω οι όποιες επιπτώσεις.

Η συνέντευξη

Ερ.: Ποια η θέση σας για την έκθεση Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης που εξέδωσε το τμήμα περιβάλλοντος, έχουν απαντηθεί οι ανησυχίες σας;

Απ.: Σε πρώτη φάση ναι. Παρ' όλα αυτά τίποτε δεν έχει διασφαλιστεί αν δεν υιοθετηθούν με αυστηρότητα στο τελικό κείμενο του Τοπικού Σχεδίου οι όροι που τίθενται στη γνωμάτευση της Περιβαλλοντικής Αρχής, χωρίς διαπραγμάτευση και αλλοίωση και χωρίς δυνατότητες παράκαμψής τους με άλλες κρυφές πρόνοιες. Οι ανησυχίες μας για την προστασία του Ακάμα και εν γένει του περιβάλλοντος και του τοπίου στην Κύπρο θα παύσουν όταν το κράτος δομήσει ένα αποτελεσματικό μηχανισμό σχεδιασμού και ελέγχου της ανάπτυξης, αποτροπής κάθε παράνομης χρήσης ή δραστηριότητας, καθώς και παρακολούθησης της εφαρμογής και αξιολόγησης των σχεδίων ανάπτυξης συνολικά.

Ερ.: Πιστεύετε ότι αποφεύγεται η τσιμεντοποίηση της χερσονήσου του Ακάμα ή ανοίγει ο δρόμος για μεγάλες διάσπαρτες αναπτύξεις;

Απ.: Αν περάσουν στο τελικό κείμενο του σχεδίου οι όροι που θέτει το Τμήμα Περιβάλλοντος χωρίς να αλλοιωθούν, θα έχει περιοριστεί ο κίνδυνος τσιμεντοποίησης. Αντιλαμβανόμαστε ότι δίνονται δυνατότητες ανάπτυξης παρθένων αγροτικών ή φυσικών περιοχών, όμως είμαστε στη διάθεση της πολιτείας για να δομήσουμε ένα σύγχρονο και εξειδικευμένο κώδικα καλών πρακτικών σχεδιασμού ώστε να ελαχιστοποιήσουμε περαιτέρω τις όποιες επιπτώσεις.

Υπάρχουν εναλλακτικοί τρόποι σχεδιασμού και εργαλεία ώστε η ανάπτυξη να συνάδει με την προστασία και ανάδειξη του τοπίου, του περιβαλλοντικού πλούτου, της ιδιαίτερης αγροτικής παραγωγής και κληρονομιάς, καθώς και της αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής κληρονομιάς του Ακάμα. Γι' αυτό πιστεύουμε πως θα πρέπει να ενταχθεί στο Τοπικό Σχέδιο κείμενο με κίνητρα και πολιτικές για την ανάπτυξη των πυρήνων και τη διευκόλυνση εγκατάστασης υπηρεσιών, ξενοδοχειακών μονάδων και άλλων χρήσεων που δημιουργούν θέσεις εργασίας, ώστε να ενισχυθούν αποτελεσματικά οι κοινότητες.

Ερ.: Ποια η θέση σας για τη νέα λατομική ζώνη στην Ανδρολικού, για την οποία η περιβαλλοντική αρχή άναψε το πράσινο φως;

Απ.: Δεν μας προκαλεί χαρά η όποια λατομική ζώνη χωροθετείται σε φυσικές ή αγροτικές περιοχές που θα μπορούσαν να προστατευθούν. Αντιλαμβανόμαστε βέβαια το σύνθετο πρόβλημα της ετάγκριας σε λατομικά υλικά και της αδυναμίας πλέον του εδάφους που ελέγχει η Δημοκρατία να καλύψει ή να διαχειριστεί την αυξανόμενη ζήτηση. Χρειάζεται μια έξυπνη μακροπρόθεσμη πολιτική που να περιλαμβάνει τη σταδιακή μείωση της εξάρτησης από τα ντόπια λατομικά υλικά, το ελεγχόμενο προγραμματισμό και σχεδιασμό μεγάλων έργων που απαιτούν τέτοια υλικά, καθώς και την ταχεία αποκατάσταση των ανενεργών λατομείων με μια σύγχρονη προσέγγιση αρχιτεκτονικής τοπίου.

Η απόφαση που θα ληφθεί ειδικά για τη νέα λατομική ζώνη στην Ανδρολικού θα πρέπει να βασιστεί σε μελέτη του θέματος σε σχέση με την ποιότητα και βιωσιμότητα των αποθεμάτων, σε συνάρτηση με τις ανάγκες και τον αντίκτυπο στην περιοχή, καθώς και με το υφιστάμενο απόθεμα.

Ερ.: Ποια η θέση σας για τις πρόνοιες που αφορά την Τουριστική Ζώνη Ίνειας;

Απ.: Παραμένει η ανησυχία μας σε επίπεδο αρχών για το ότι εξακολουθούν οι ζώνες ανάπτυξης να μην είναι συνεχείς και συμπαγείς. Παρόλο που με την τροποποίηση που έγινε διασφαλίζεται η φυσικότητα των θεάσεων από το εθνικό δασικό πάρκο, έχουμε σοβαρές επιφυλάξεις για τη νέα τουριστική περιοχή της Ίνειας, ακόμα και με τη μείωση της έκτασής της, η οποία σε καμιά περίπτωση δεν μειώνει τον αντίκτυπο που θα έχει στο τοπίο και στο περιβάλλον, ως μία νησίδα διάσπαρτης ανάπτυξης.

Παράλληλα θεωρούμε πως για περιπτώσεις σαν και αυτή υπάρχει ανάγκη να ενταχθεί στο Τοπικό Σχέδιο κείμενο με κατευθυντήριες γραμμές για αντισταθμιστικά μέτρα για τις κοινότητες, με έμφαση σε μελέτη/ καταγραφή/ αξιοποίηση υφιστάμενου οικοδομικού αποθέματος, δημιουργία υποδομών, εμπλουτισμό χρήσεων στους πυρήνες, σύνδεση χρήσεων στους πυρήνες με νέες προτεινόμενες χρήσεις εκτός πυρήνα κ.ο.κ.

Ερ.: Βλέπετε να ανοίγει ο δρόμος για ανέγερση ξενοδοχειακών μονάδων στην περιοχή Ακάμα;

Απ.: Θα ήταν ευχής έργο να ανοίξει αυτός ο δρόμος για κατάλληλης κλίμακας και αρχιτεκτονικής ποιοτικές ξενοδοχειακές μονάδες μέσα ή κοντά στους πυρήνες των οικισμών, οπωσδήποτε σε υφιστάμενες ζώνες ανάπτυξης και αξιοποιώντας το υφιστάμενο κτηριακό απόθεμα των κοινοτήτων (όπως έγινε σε άλλες κοινότητες, όπως στον Καλοπαναγιώτη). Το ΕΤΕΚ δεν είναι κατά της ανάπτυξης, αντίθετα επιδιώκει τη σταθερή, μακροχρόνια και μη ευκαιριακή ανάπτυξη όλων των κλάδων, και του ξενοδοχειακού.

Στην περίπτωση του Ακάμα το τοπίο και η φύση αποτελεί ανεκτίμητο πόρο για την οικονομική του ανάπτυξη, και για έναν ποιοτικό και εξειδικευμένο τουρισμό. Δυστυχώς στην κυπριακή συνείδηση η λέξη «ανάπτυξη» έχει συνδεθεί άρρηκτα με τη λέξη «οικοδόμηση». Εάν εγκλωβιστούμε σε αυτή τη μονοδιάστατη έννοια της «ανάπτυξης», δεν συμβάλλουμε σε αυτή, αλλά αντίθετα ακρωτηριάζουμε τις μακροχρόνιες προοπτικές της.

Για αυτό το λόγο άλλωστε έχουμε σοβαρές αμφιβολίες για τις συνέπειες που θα έχει η ανάπτυξη του «επισκέψιμου αγροκτήματος», όσες προϋποθέσεις κι αν τεθούν, ειδικά αν λάβουμε υπόψη την αδυναμία επιβολής ελέγχου από τις αρμόδιες οικοδομικές και άλλες αρχές. Ως εκ τούτου πιστεύουμε πως θα πρέπει να επανεξεταστεί συνολικά το πώς μπορεί να εφαρμοστεί, λαμβάνοντας υπόψη την εισήγηση να διατηρηθεί ως τύπος ανάπτυξης, αλλά η εστίαση και διαμονή να γίνεται εντός των πυρήνων ή των άλλων ζωνών ανάπτυξης.

Ερ.: Πιστεύετε ότι τελικά η περιβαλλοντική αρχή έχει ενδώσει σε πιέσεις ώστε να εξυπηρετηθούν συμφέροντα;

Απ.: Πιστεύουμε πως όχι: Το Τμήμα Περιβάλλοντος καθοκόντως αντιστέκεται σθεναρά στις πιέσεις και εκφράζει σταθερά, τεκμηριωμένα και με τόλμη τις θέσεις του, δίχως εκπτώσεις. Η πρόσφατη έκθεση Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης που εξέδωσε το αποδεικνύει. Στην έκθεση καταγράφεται πέραν πάσης αμφιβολίας και με επιστημονική τεκμηρίωση, το πρόβλημα του Τοπικού Σχεδίου σε σχέση με την προώθηση της διάσπαρτης ανάπτυξης και των σοβαρών συσσωρευτικών συνεπειών που αυτή θα έχει στο περιβάλλον, το τοπίο και τον χαρακτήρα του Ακάμα.

Ερ.: Ποια άλλα σημεία πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να αποφευχθούν ώστε να προστατευθούν οι περιοχές Natura 2000;

Απ.: Είναι σημαντικό οι περιοχές Natura 2000 να μην αντιμετωπίζονται ως νησίδες, αλλά ως μέρος ενός ευρύτερου συνόλου που πρέπει να προστατευθεί, να αναδειχθεί και να αξιοποιηθεί με βάση σύγχρονες αρχές και καλές πρακτικές ανάπτυξης για αντίστοιχες περιοχές. Τοπίο του Ακάμα δεν είναι μόνο το εθνικό δασικό πάρκο. Γί αυτό πιστεύουμε πως θα πρέπει να συνταχθεί πλαίσιο και να εξεταστεί σοβαρά στο τοπικό σχέδιο η διασφάλιση της μοναδικότητας του τοπίου μεταξύ των οικισμών και του δάσους, αφού το τοπίο και το οπτικό περιβάλλον δεν αποτελεί ουσιαστική παράμετρο στο Δίκτυο Natura. Πρέπει να δοθεί έμφαση σε αυτή την παράμετρο με την ελαχιστοποίηση των παρεμβάσεων με έργα σκληρής υποδομής, και ευρύτερα να δημιουργηθεί ένας οδηγός για την αξιολόγηση των επιπτώσεων στο τοπίο και την προστασία του. Για το θέμα το ΕΤΕΚ έχει κάνει ήδη παρέμβαση στο ΤΠΟ και στο Τμήμα Περιβάλλοντος.

Της Ηρώς Ευθυμίου